

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
posudek oponentky

Práci předložila: Hana Mojžíšová
Název práce: Současný sociolekt v házené
Hodnotitel: PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE: Autorka pro svou práci zvolila prozatím méně zpracované téma. Má ke zvolenému jazykovému prostředí blízký vztah, což jí umožnilo využít při práci podrobnou znalost lexikálních prostředků využívaných v dané sociální skupině ke komunikaci. Na základě shromážděného jazykového materiálu se v práci snaží představit výrazový potenciál zkoumaného sociolektu. Součástí práce je rovněž slovníček sebraných výrazů s jejich jazykovou charakteristikou. Cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ: Práce se jeví jako poměrně ucelená, přehledná a má logickou strukturu. V teoretické části se autorka nejprve s oporou o odbornou literaturu zabývá stratifikací národního jazyka, dále vymezuje pojem sociolekt, slang a způsoby tvoření slangových pojmenování. Na s. 6 chybí uvedení konkrétních poloútvárů (nestrukturních útvarů) národního jazyka. Součástí teoretické části je i kapitola 5. Protože pojednává již o konkrétním zkoumaném jazykovém prostředí, bylo by vhodnější ji tedy zařadit až do praktické části. Praktická část práce pak přináší přehlednou analýzu sebraného materiálu podle tradičních kritérií. Při klasifikaci by však bylo vhodnější vyjít z kritéria sémantického, nikoli slovnědruhového. Slovníček sociolektismů zahrnuje 239 výrazů, zařazení některých z nich je ovšem diskutabilní pro jejich příslušnost ke spisovné nebo obecné češtině (*přešlap, chránič, nákolenka, parkety, škvára, tartan, tráva, střídačka, makej, jedem, trenčle, plovoučka...*).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA: Z formálního hlediska lze upozornit na občasné jazykové nedostatky, a to interpunkční (v poděkování, dále na s. 2, 11, 15, 17, 24, 27, 31, 45, 46)), dále na záměnu spojovníku a pomlčky v číselném rozmezí (v citacích pod čarou, v textu práce na s. 19, 46 a 47 a v seznamu literatury), na chybné tvary zájmen (s. 14 – *tomu se děje*, s. 26 – *mimo ní*), chybný tvar substantiva (*pomocí ... práci se slovníky*), porušení mluvnické shody (s. 9 – *tyto hlediska*, s. 19 – *Těmi byli tzv. česká házená, handbal a házená. Tělovýchova a sport*

byli...). Slovo *viz* není zkratka, nýbrž imperativ slovesa, nelze ho tak tedy nazývat a řadit mezi zkratky (s. 32) a nelze ho psát s tečkou (s. 45). V textu se místy vyskytují neobratné formulace a stylistické nedostatky (s. 3 – *pohybujícím se v daném prostředí zhruba kolem 14 let, díky sdílení dotazníku se dostal i ke sportovcům* – tato formulace je doslovně použita i v závěru práce, s. 3 – *část se sestávala*, s. 8 – *teorie uvádějí za možná místa původu cikánštinu*, s. 12 – *tím pádem* – použito zde 2x, s. 14 – *sociolektické názvy se vytvářejí na stejném principu jako národní jazyk*, s. 19 – *okupace Československa fašistickými Němci*, s. 20 – *československá německá menšina*, s. 21 – *odráží se to u mluvy*, s. 45 – *jazykový materiál se sestával*). Objevuje se i záměna termínů – s. 27 (začátek kapitoly 6.3.1: *transformační – transpoziční*).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE: Předkládaná práce je přínosná ve smyslu mapování a základní charakteristiky současných sociolektů. Opírá se převážně o dotazníkovou metodu a o metodu řízeného rozhovoru. Sebraný jazykový materiál může být východiskem pro podrobnější zkoumání sociolektu tohoto jazykového prostředí. Práce splňuje základní obsahová a částečně i formální kritéria pro kvalifikační práci v bakalářském studiu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1. Jak může být jádro slangu stabilní a zároveň proměnlivé (s. 47)?
2. Jak lze uvést na pravou míru vyjádření, že *slangové výrazy se spíše jen snaží nějakou expresivitu vyjádřit* (s. 11)?
3. Projevuje se ve zkoumaném sociolektu expresivita?

6. NAVRHOVANÉ HODNOCENÍ: Z celkového pohledu považuji předkládanou práci za vyhovující. Vzhledem k uvedeným připomínkám (zejména jazykovým nedostatkům) ji sice doporučuji k obhajobě, ovšem navrhuji hodnocení **dobře**.

Datum: 28. 4. 2023

PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jitka Málková